

Existují ještě
typicky mužské
a ženské role?

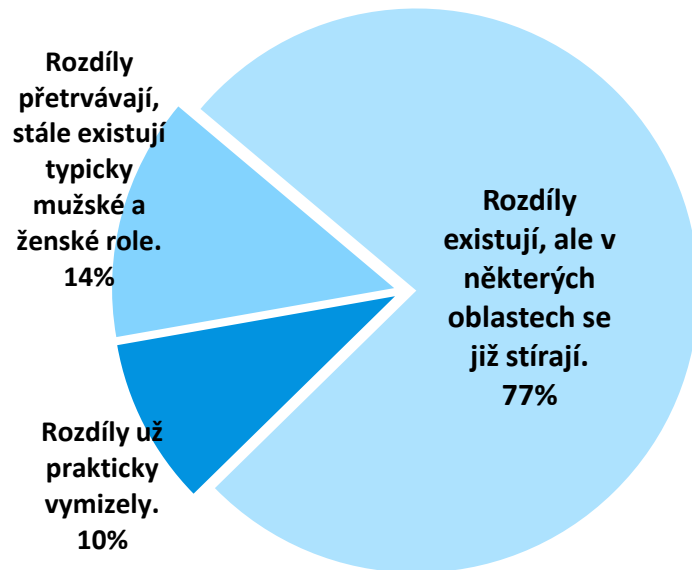

Co je sonda?

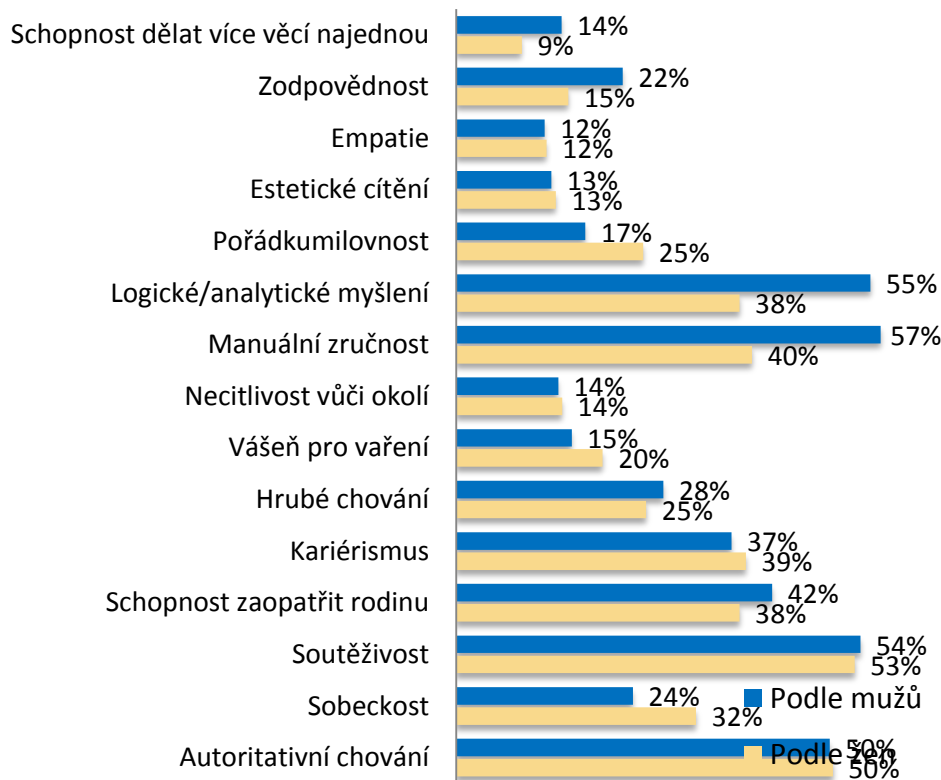
- * Jedná se o jednoduchý a rychlý on-line/CATI/PAPI výzkum na panelu respondentů, který se vztahuje k aktuálním otázkám.
- * Nemá ambice plně reprezentativního a vysoce kvalitního výzkumu veřejného mínění - je to rychlá sonda, která přinese pohled veřejnosti na aktuální události.
- * *Sběr dat proběhl na konci května 2015 s účastí 460 občanů ČR starších 18 let formou on-line dotazování. Byly použity kvóty podle pohlaví, věku, vzdělání.*

Vnímají Češi stále rozdíl mezi mužskými a ženskými rolemi?

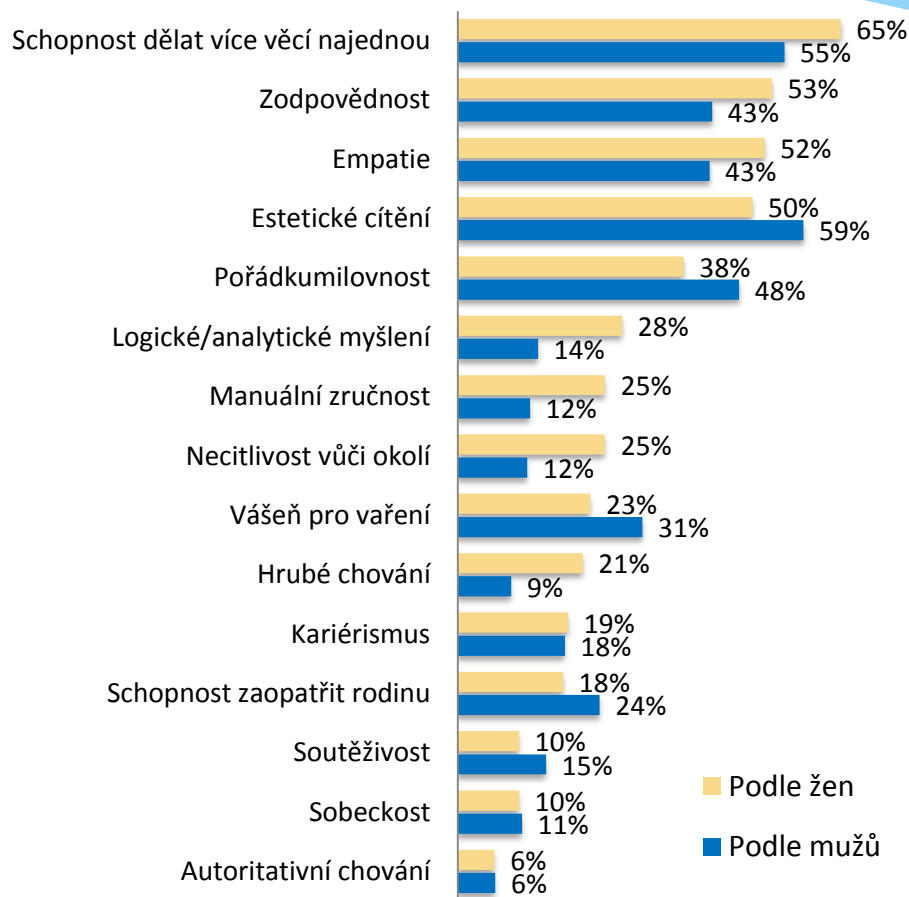
- * Češi jsou stále rezervovaní, podle 77 % z nich stále existují typicky ženské a mužské role, rozdíly se ale už v některých oblastech stírají.
- * Přesto zůstává stále část populace (14 %), která je přesvědčena, že rozdíly jsou výrazné.
- * Sociodemografika nemají na přesvědčení vliv, ani pohlaví.

Typicky mužské vlastnosti

- * Co jsou typicky mužské vlastnosti? Překvapivě se na nich muži a ženy shodnou - manuální zručnost, logické myšlení, soutěživost, autoritativní chování a schopnost zaopatřit rodinu, částečně i kariérismus. Ženy by však toto pořadí změnilly. Manuální zručnost a logické myšlení jsou z jejich pohledu u mužů přeceňovány, mnohem výraznější jsou podle nich u mužů soutěživost a autoritativní chování.
- * Prvních pět vlastností určilo průměrně 52 % mužů a 44 % žen. Čtvrtina populace se domnívá, že pro muže je typické hrubé chování a sobeckost.
- * 43 % populace, především žen, se ale domnívá, že typicky mužských vlastností není tolik, snad jen okrajově autoritativní chování a soutěživost, více jich prakticky není.

Typicky ženské vlastnosti

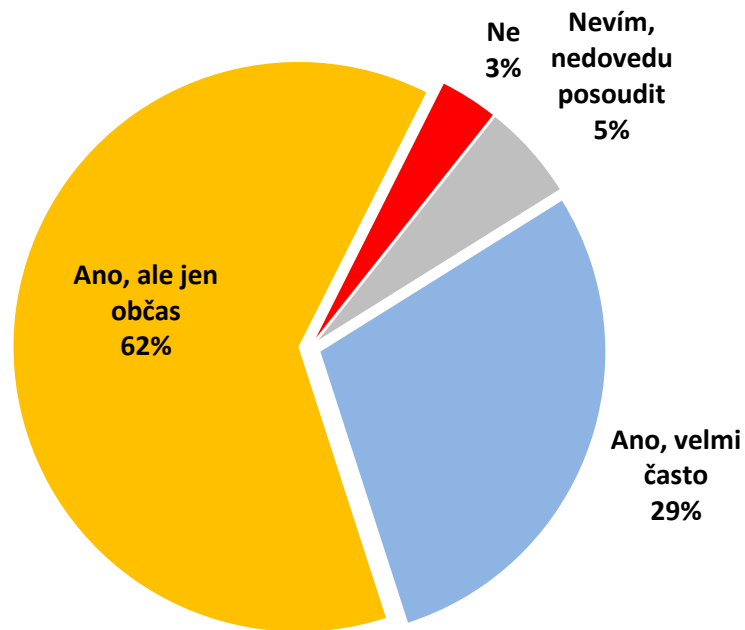

* Co je naopak typické pro ženy? I zde se ženy s muži na výčtu pěti nejvýraznějších rysů shodnou. Schopnost dělat více věcí najednou, zodpovědnost, empatie, estetické citění a pořádkumilovnost, i když tu muži přisuzují ženám více, než jsou o ní ženy samy přesvědčeny.

* Čtvrtina žen si přisuzuje vlastnosti, které jsou podle názoru většiny typické především pro muže - manuální zručnost a logické myšlení. Podle mužů však tyto vlastnosti mají výrazně méně.

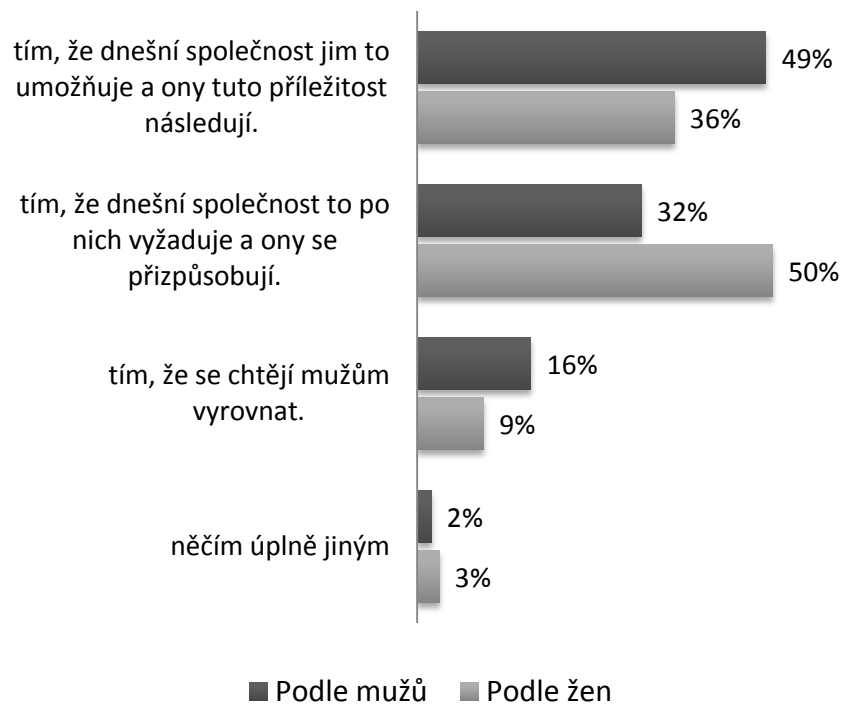
* Stejně velká část žen působí také trochu seabemrskáčsky. Jsou přesvědčeny o tom, že pro ženy je typické hrubé chování a necitlivost vůči okolí.

Tíhnou ženy k zastupování mužských rolí?

- * Téměř 1/3 populace je přesvědčena, že dnešní ženy tíhnou k zastupování mužských rolí a to velmi často. Většina si však myslí, že se tak děje jen občas.
- * Zásadní je i poznání, že jen 3 % lidí se domnívají, že dnešní ženy k zastupování mužských rolí netíhnou.
- * Sociodemografika nemají žádný vliv.

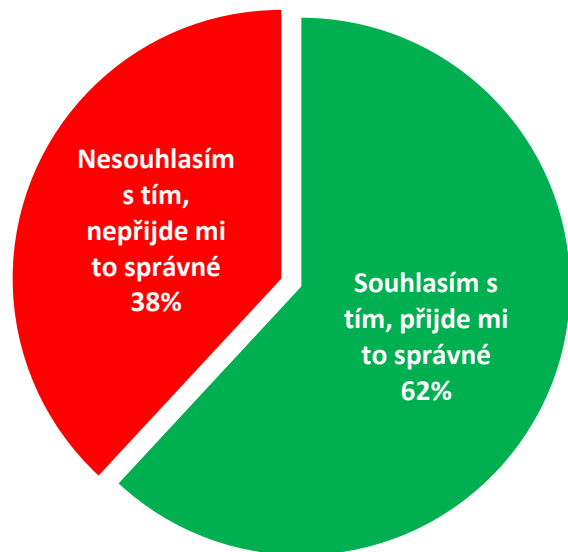
Čím je způsobeno, že ženy tíhnout k zastupování mužských rolí?

* Proč ženy v dnešní době zastávají mužské role? V tomto názoru se muži a ženy rozcházejí. Zatímco ženy mají pocit, že jsou do toho tlačeny společnostmi, která to po nich vyžaduje, muži se především domnívají, že tuto možnost ženy samy následují, společnost jim to umožňuje. Tedy, zatímco ženy hledají důvod ve společnosti, muži vidí příčinu a odpovědnost v samotných ženách.

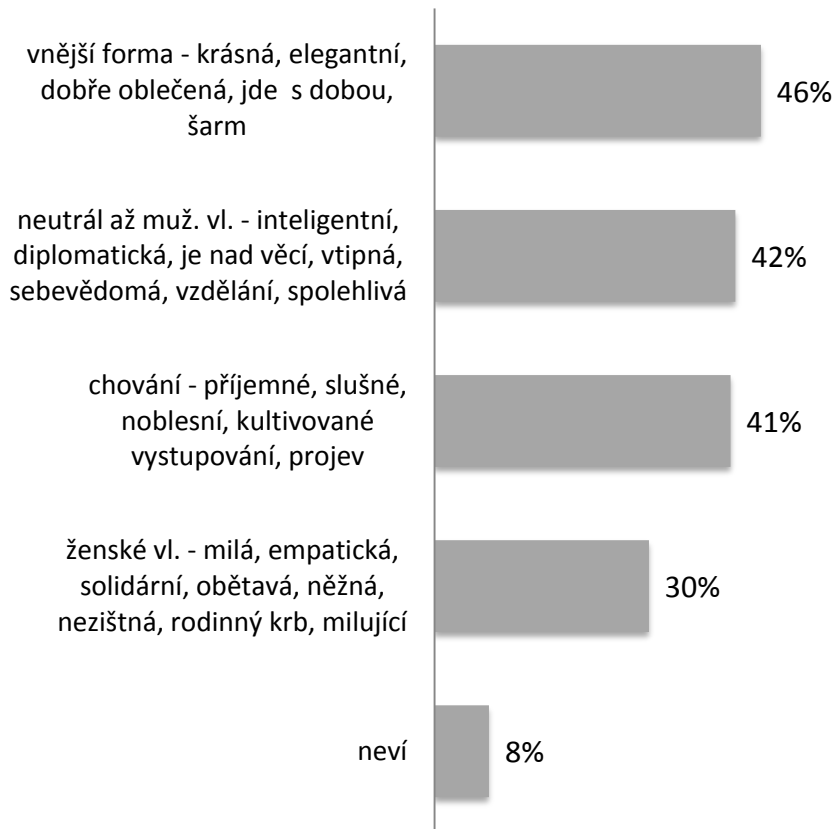
* Minoritní důvod je ten, že se ženy chtějí mužům vyrovnat. I v tomto důvodu se ale ženy s muži rozcházejí. Muži jsou přesvědčenější o tom, že se jim ženy chtějí vyrovnat.

Souhlasí lidé s tím, že ženy zastávají mužské role?

- * Pokud se lidé domnívají, že to ženám dnešní společnost umožňuje a oni tuto možnost využívají, pak to 3/4 respondentů schvalují, mezi muži a ženami není rozdíl.
- * Pokud jsou ale přesvědčeni o tlaku společnosti, pak se dělí na dvě poloviny, z nichž jedna tento proces schvaluje a druhá nikoli.
- * Míra souhlasu se také odvíjí o četnosti jevu. Pokud si lidé myslí, že ženy přebírají mužské role velmi často, pak s tímto jevem souhlasí z poloviny, pokud je to ale jen občas, pak se míra tolerance zvedá na 2/3.

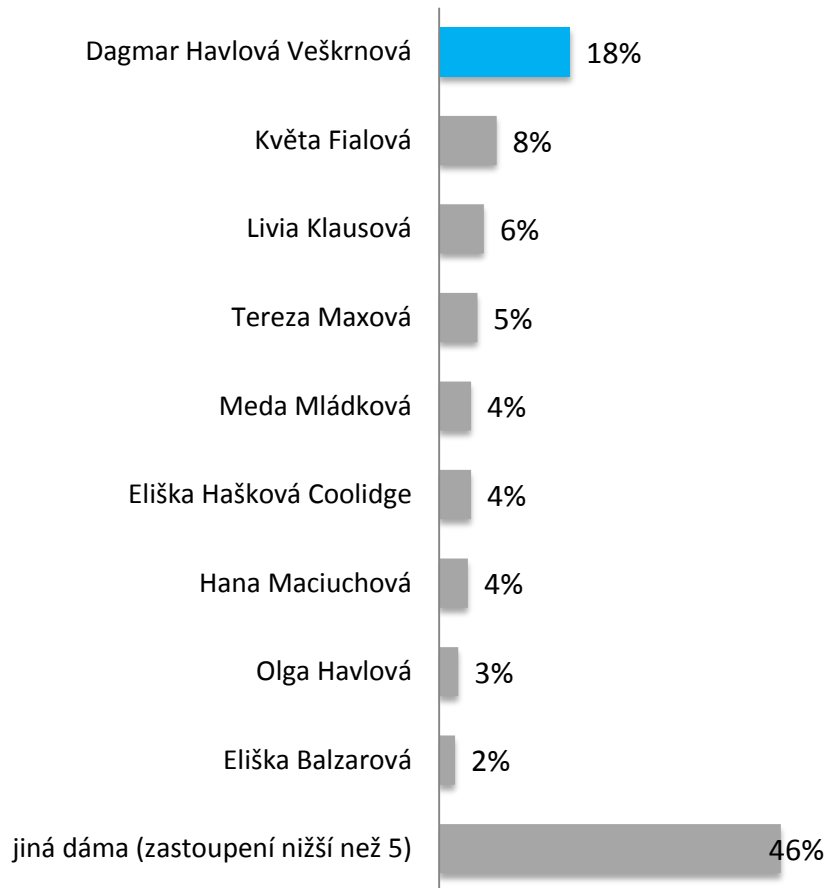
Kategorizované odpovědi na pravou dámu

- * Dá se říci, že lidé rozlišují 4 základní kategorie, které v určité míře zmiňují:
1. **vnější formu** - ta představuje fyzickou stránku žen
 2. **typicky ženské vlastnosti** - empatie, něžnost, nezištnost, péče o rodinný krb, solidarita atd.
 3. **neutrální až mužské vlastnosti** - inteligence, diplomacie, umění být nad věcí - nadhled, vzdělanost, sebevědomí, spolehlivost, vtipnost
 4. **chování a vystupování** - příjemné, slušné, noblesní, kultivované, taktní
- * Zajímavostí je, že ony ženské vlastnosti jsou u "pravé dámy" zmiňovány nejméně a ještě méně je zmiňují muži oproti ženám. Naopak převažuje vnější forma krásy.
- * Vysokoškolsky vzdělaní lidé ony 4 parametry kombinují a zmiňují celkově častěji než lidé nižšího vzdělání. K pravým dámám tak přistupují komplexněji.
- * Dle výsledků by se tak definice pravé dámy dala shrnout takto:

Pravá dáma je elegantní, slušného až noblesního vystupování, která dokáže být nad věcí s přiměřeným sebevědomím, inteligentní a vzdělaná s patřičnou mírou empatie.

Kategorizované odpovědi na pravou dámu

- * Která dáma Česka je ta "pravá", kdo pravou dámu nejlépe ztělesňuje? Nejčastěji spontánně zmiňovanou byla Dagmar Havlová. Dokonce zaznívalo i její příjmení za svobodna - Veškrnová. Shodli se na ní jak muži, tak ženy.
- * S více než dvojnásobným odstupem následuje paní Květa Fialová. Zbylé dámy jsou až na výjimky pravými dámami především pro ženy - Livia Klausová, Tereza Maxová, Eliška Hašková a Hana Maciuchová. Naopak Meda Mládková a Olga Havlová zaznívaly především u mužů.
- * O mužích se dá říci, že jejich portfolio pravých dam je širší než u žen. Mají větší problém se na pravých dámách shodnout, výjimkou je již zmíněná bývalá první dáma a herečka Květa Fialová.
- * Nějakou dámu dokázalo určit jen 50 % dotázaných, 41 % lidí nevědělo. 9 % bylo přesvědčeno, že pravá dáma, alespoň trochu veřejně známá, není žádná.
- * Proč ve spontánním uvedení zvítězila přesvědčivě Dagmar Havlová (při výběru z výčtu dam by dosáhla jistě ještě větší podpory)?
- * Existuje silná asociace mezi první dámou a pravou dámou. První dáma musí být ta "pravá". Velké uznání si D. Havlová vybudovala i díky silné podpoře Václava Havla, který zůstává nejoblíbenějším a nejuznávanějším prezidentem novodobé ČR. Body získává i svoji charitativní činností (náplň téměř každé první dámy). Mnozí oceňují i její přerod ze "ztřeštěné" herečky na první dámu ČR. Přitahuje i svým vzhledem a důstojným vystupováním.

Kontakty

- * **SC&C s.r.o.**
Americká 21, Praha 2
www.scac.cz
- * **Václav Blahovec**
výzkumník senior
vblahovec@scac.cz

